

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/154/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201908
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822201908.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D., toho času Centrum pre deti a rodiny E., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky C. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D., toho času G. E. XXX a za účasti otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. E. XXX, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny E., E. X, E..

Otec a matka, každý z nich, s ú p o v i n í platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny E., E. X, E., začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou tunajší súd uznesením č. k. 6P/154/2022 - 9 zo dňa 30.08.2022 začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX.

Z obsahu podnetu vyplýva, že maloletý A. sa narodil predčasne, v 29. týždni tehotenstva matky, s viacerými závažnými zdravotnými komplikáciami. Matka bola počas tehotenstva nedisciplinovaná, nezúčastňovala sa pravidelných gynekologických prehliadok súvisiacich s tehotenstvom. Zdravotný stav maloletého si vyžaduje zvýšenú a dôslednú ošetrovateľskú starostlivosť. Podľa správy od A. E. G. zo dňa 23.08.2022, maloletý má vyvedenú stómiu na bruchu, ktorá je v kolostomickom sáčku, ktorý treba pravidelne čistiť a vymieňať. Z družného vzťahu matky a otca pochádza ešte jedno maloleté dieťa, H. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je v celodennej starostlivosti matky. Rodičia žijú s mal. H. v trojizbovom sociálnom byte v rádovej zástavbe v obci G. E., spolu so starými rodičmi mal. H. z otcovej strany a s ich 5 maloletými deťmi. Domácnosť je zariadená najnevýhnutnejším nábytkom, v domácnosti je zavedená elektrina, vodu si zabezpečujú za poplatok od susedov alebo ju čerpajú z obecnej studne, kúria tuhým palivom. Vzhľadom na toľký počet členov domácnosti sú bytové podmienky stiesnené. Hygiena a čistota domácnosti je na nízkej úrovni. Zásoby potravín sú zväčša minimálne. Spolužitie rodičov je občas konfliktné, po nezhodách matka opúšťa spoločnú domácnosť v G. E. a vracia sa do obce D., k svojim rodičom. Matka maloletých detí je na rodičovskej dovolenke, jej druh je nezamestnaný, nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, občas vykonáva brigádnicke práce v Českej

republike. Príjem rodiny pozostáva z rodičovského príspevku, prídavku na dieťa a z finančných odmien z príležitostných brigád otca. Berúc do úvahy zdravotný stav maloletého dieťaťa, možno konštatovať, že matka nedokáže zabezpečiť maloletému dieťaťu primeranú osobnú a zdravotnú starostlivosť najmä vzhľadom na bytové podmienky, v ktorých žije, nízku úroveň hygieny v domácnosti, svoj nízky vek a nedostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti. Rovnako ani nikto z príbuzných nemá vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré si vyžaduje mimoriadne zvýšenú ošetrovateľskú starostlivosť. V súčasnosti teda nie je možné, aby maloleté dieťa vyrastalo v prirodzenom rodinnom prostredí, nakoľko v týchto podmienkach by bol vážne ohrozený jeho život a zdravie. Umiestnenie maloletého dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu je aktuálne jediným možným riešením na ochranu jeho života a zdravia.

Rodičia s nariadením ústavnej starostlivosti vyjadrili súhlas.

Kolízny opatrovník odporúča nariadiť u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením podnetu na nariadenie ústavnej starostlivosti, uznesenia č. k. 6P/154/2022 - 9 zo dňa 30.08.2022, rodného listu maloletého dieťaťa, uznesenia č. k. 6P/154/2022 - 11 zo dňa 30.08.2022 o nariadení neodkladného opatrenia, správy z Vranovskej nemocnice, a. s., správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou o prešetrení pomerov a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

Tunajší súd uznesením č. k. 6P/154/2022 - 11 zo dňa 30.08.2022 dočasne zveril maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E., E. X, E., a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6P/154/2022. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.09.2022.

Z rodného listu maloletého dieťaťa vyplýva, že maloletý A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX z matky C. F., nar. XX.XX.XXXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX.

Rodičia maloletého dieťaťa vo svojej výpovedi uviedli, že vzhľadom k zdravotným problémom ich syna súhlasia s tým, aby zatiaľ zostal v ústavnej starostlivosti. Uvažujú, že keď sa mu zdravotný stav zlepší, prevezmú starostlivosť o neho. Toho času zabezpečujú starostlivosť o ich staršie dieťa, mal. H., ktorá má 1 rok. Dcéra je zdravá, má rovnaké potreby ako ostatné deti v jej veku. Z výpovede rodičov súd ďalej zistil, že matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky na dieťa. Otec maloletého dieťaťa nie je evidovaný na úrade práce, zarába si brigádnickou činnosťou. Bývajú v spoločnej domácnosti s matkou. Mimo mal. A. a H. iné vyživovacie povinnosti nemajú.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že rodičia žijú s mal. H. v 3-izbovom sociálnom byte v rádovej zástavbe v obci G. E., spolu so starými rodičmi mal. H. z otcovej strany a s ich 5 maloletými deťmi. Domácnosť je zariadená najnevyhnutnejším nábytkom, v domácnosti je zavedená elektrina, voda, kúria pieckou na tuhé palivo. Vzhľadom na toľký počet členov domácnosti sú bytové podmienky stiesnené. Hygiena a čistota domácnosti je na nízkej úrovni. Zásoby potravín sú zväčša minimálne. Maloletý A. sa narodil predčasne, v 29. týždni tehotenstva matky, s pôrodnou hmotnosťou 1090g, s viacerými závažnými zdravotnými komplikáciami. Maloletý má vyvedenú stómiu na bruchu, ktorá je v kolostomickom sáčku, ktorý treba pravidelne čistiť a vymieňať, je nevyhnutné odborné sledovanie maloletého vo viacerých špecializovaných ambulanciách (pľúcna, gastroenterologická, kardiologická, očná, ortopedická, rehabilitačná). Matka bola počas tehotenstva nedisciplinovaná, nezúčastňovala sa pravidelných gynekologických prehliadok súvisiacich s tehotenstvom. Maloletý bol od narodenia nepretržite hospitalizovaný vo viacerých nemocniciach, v domácej starostlivosti rodičov nebol. Vzhľadom ku skutočnosti, že maloleté dieťa si vyžaduje zvýšenú ošetrovateľskú starostlivosť, ktorú mu rodičia neboli schopní poskytnúť, najmä vzhľadom na bytové podmienky, v ktorých rodina žije, nízku úroveň

hygieny v domácnosti, nízky vek rodičov a ich nedostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti, bolo najlepším riešením a v prospech maloletého dieťaťa jeho umiestnenie do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Maloletý A. bol do zariadenia umiestnený dňa 05.09.2022. V zariadení sa primerane adaptoval, s prihliadnutím na jeho zdravotný stav. Maloletý užíva pravidelne predpísané lieky, je kŕmený umelým dojčeneckým mliekom, je potrebné s ním absolvovať viacero odborných vyšetrení. Rodičia maloleté dieťa doposiaľ osobne ani telefonicky od jeho umiestnenia v zariadení ani raz nekontaktovali, aj keď im boli Centrom pre deti a rodiny E. zaslané informácie o možnostiach kontaktovania maloletého. Berúc do úvahy zdravotný stav maloletého dieťaťa a skutočnosť, že na strane rodičov nedošlo doteraz k takej zmene úpravy pomerov, ktorá by umožňovala návrat maloletého dieťaťa do prirodzeného prostredia, možno konštatovať, že v súčasnosti nie je možné, aby maloleté dieťa vyrastalo v domácom prostredí, nakoľko v týchto podmienkach by bol vážne ohrozený jeho život a zdravie. Z tohto dôvodu odporúčajú súdu nariadiť nad výchovou maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť.

Súd vec takto právne posúdil.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

V zmysle § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

S poukazom na ust. § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

V zmysle § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

V zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri výpočte minimálneho výživného sa vychádza zo sumy životného minima uvedeného v § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. v platnom znení, teda zo životného minima pre zaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo nezaopatrené dieťa, a z tejto sumy sa vypočíta 30%. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 32,11,- EUR.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd môže zveriť maloleté dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a nariadil ústavnú starostlivosť u maloletého dieťaťa v Centre pre deti a rodiny E.. Takéto riešenie považoval vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania toho času za najvhodnejšie. Maloleté dieťa bolo uznesením tunajšieho súdu dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny E. z dôvodu, že zdravotný stav maloletého si vyžadoval zvýšenú zdravotnú starostlivosť, ktorú mu rodičia nedokázali poskytnúť vzhľadom na nízku úroveň ich sociálnych a bytových podmienok, ako aj z dôvodu nedostatočne rozvinutých rodičovských zručností. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že sociálna a ekonomická situácia rodičov sa nezmenila a rodina nemá naďalej zabezpečené vhodné podmienky na vykonávanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré si vyžaduje zvýšenú ošetrovateľskú starostlivosť. Rodičia tiež doposiaľ od umiestnenia maloletého neprejavili o dieťa žiadny záujem, v Centre pre deti a rodiny ho nenavštívili a ani telefonicky nekontaktovali. Rodičia nie sú v súčasnosti schopní zabezpečiť primeranú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, návratom do rodinného prostredia by maloleté dieťa mohlo byť ohrozené na živote a zdraví, preto je potrebné v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa nariadiť u maloletého ústavnú starostlivosť. Ústavná starostlivosť má dočasný charakter. V prípade, že zaniknú dôvody pre jej trvanie, môže byť zrušená a nahradená inou formou starostlivosti o dieťa.

Súd zároveň zaviazal rodičov, každého z nich, platením výživného na maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny E., berúc do úvahy ich osobné, zárobkové a majetkové pomery. Matka je na rodičovskej dovolenke, otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vykonáva príležitostne brigádnicke práce. Príjem rodiny pozostáva z rodičovského príspevku, prídavku na dieťa a z finančných odmien z príležitostných brigád otca. Okrem maloletého A. majú ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej H.. Vzhľadom na zistené majetkové a zárobkové pomery

rodičov, ich súd zviazal platením minimálneho výživného. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Výška minimálneho výživného predstavuje toho času sumu 32,11,- EUR.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.